

Advies aan het college

Opsteller

Werf, Else van der

Portefeuillehouder

Sybrig Sytsma

Vergadering van

College d.d. 09 apr 2024

Kenmerk

Z.24.430632 / D.24.1762556

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Collegevoorstel Zorgverzekering op maat

Onderwerp

Zorgverzekering op maat

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen om in de perspectiefnota aan de raad voor te stellen om:

- Vanaf 1 januari 2025 alle inwoners met een inkomen tot 120% van het geldende sociaal minimum die een aanvullende zorgverzekering afsluiten, tegemoet te komen met onze HZR.
 - Deze HZR te verhogen van € 155 naar € 170 per jaar.
 - Bij de keuze van een passende basis- en aanvullende zorgverzekering actieve hulp en ondersteuning te geven door inzet van het onafhankelijk keuze op maat instrument van poliswijzer.nl.
2. De "Collectieve Zorgverzekeringsovereenkomst minima" met Achmea Zorgverzekeringen N.V. en De Friesland Zorgverzekeringen N.V. en de licentie gezondverzekerd.nl per 1 januari 2025 stop te zetten en dit voor 1 juli 2024 mee te delen.
3. De informerende brief aan de gemeenteraad vast te stellen en de gemeenteraad tijdens een infoavond te informeren.
4. Na besluitvorming in de raad de beleidsregels CZM en HZR hierop aan te passen.

Definitief besluit**Inleiding**

Sinds 2017 bieden wij twee zorgregelingen aan onze inwoners met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm: de AV Frieso (collectieve zorgverzekering minima – CZM) en de Heerenveen Zorgt Regeling (HZR). Dit om te zorgen dat mensen met een laag inkomen ook een aanvullende zorgverzekering kunnen afsluiten en daarmee goed verzekerd zijn.

De CZM is een basisverzekering van Zorgverzekeraar De Friesland met een combinatie van aanvullende pakketten: AV Extra, AV Tand Standaard en het speciale gemeentepakket. Het aanvragen van de CZM verloopt via gezondverzekerd.nl van BS&F. Per deelnemer betalen wij een vast bedrag per maand aan De Friesland. Een deel hiervan komt ten goede van De Friesland en een deel wordt gebruikt als korting voor de inwoner op de premie. Daarnaast betalen we jaarlijks een bedrag aan BS&F.

Inwoners met een laag inkomen die niet de CZM hebben, maar wel een andere aanvullende zorgverzekering, kunnen jaarlijks de HZR aanvragen. Dit is een eenmalige vergoeding van (op dit moment) € 155,-. De HZR voeren wij volledig zelf uit.

In de gemeenteraad is veel steun voor de CZM. Echter sluit deze verzekering steeds minder aan op de behoefte van de inwoners. Bovendien is het een dure verzekering, voor zowel de inwoners als voor ons als gemeente. Daarom, en vanwege de taakstelling van € 150.000, hebben we andere opties onderzocht. Via poliswijzer.nl kan de inwoner een zorgverzekering kiezen die beter aansluit bij de persoonlijke situatie. Bij dit proces gaan we begeleiding bieden. In combinatie met een verhoging van de HZR, versterken we hiermee de HZR en ontwikkelt deze regeling zich tot een volwaardig alternatief voor de CZM.

Beoogd effect

Inwoners hebben een zorgverzekering op maat: passend bij hun persoonlijke situatie, tegen zo laag mogelijke kosten.

Argumenten

1.1 Inwoners hebben hiermee keuzevrijheid

De belangrijkste twee voorwaarden voor de HZR zijn het hebben van een laag inkomen en een aanvullende zorgverzekering. Door in te blijven zetten op de HZR, hebben inwoners keuzevrijheid. Ze bepalen volledig zelf welke aanvullende verzekering ze willen afsluiten en bij welke verzekeraar. Zodoende kunnen ze een verzekering kiezen die past bij hun persoonlijke situatie, tegen een zo laag mogelijke prijs.

1.2 Verhoging van de vergoeding geeft betere dekking van de kosten

Mede door de inflatie zijn de premies voor de basisverzekering en aanvullende pakketten de afgelopen jaren gestegen. Door de HZR te verhogen van € 155,- naar € 170,-, hebben inwoners een betere dekking voor hun duurdere aanvullende pakket.

1.3 Poliswijzer.nl kan de inwoners helpen de beste passende verzekering te vinden

De website poliswijzer.nl is een vergelijkingssite die onafhankelijk en objectief advies kan bieden over producten van verzekeraars, waaronder zorgverzekeraars. Op basis van onder meer hun geboortedatum en wensen over het eigen risico en aanvullende pakket, kunnen inwoners een overzicht krijgen van de polissen met de beste prijs-kwaliteitverhouding. Tevens is het mogelijk telefonisch advies in te winnen. Om de resultaten goed aan te laten sluiten bij de lokale situatie, kunnen gemeenten de samenwerking zoeken met poliswijzer.nl. Dit is geheel kosteloos. Het verdienmodel van poliswijzer.nl zit in de vergoeding die zij per afgesloten verzekering van verzekeraars ontvangen.

Ook enkele andere Friese gemeenten zijn bij poliswijzer.nl aangesloten, evenals grote gemeenten zoals Zwolle en Apeldoorn.

1.4 We bieden hierbij actief hulp en ondersteuning

Niet alle inwoners zijn digitaal vaardig genoeg om gebruik te maken van poliswijzer.nl. Ook zal er een groep zijn die liever persoonlijk geholpen wordt. Het is van belang dat ook deze inwoners goed begeleid worden in het vinden van een zorgverzekering op maat. Deze inwoners gaan we actief hulp en ondersteuning bieden, bijvoorbeeld door de inzet van vrijwilligers.

2.1 De voordelen van de CZM zijn de afgelopen jaren afgenomen

De afgelopen jaren is de inhoud van de pakketten uitgehold, de premie hoger geworden en de collectiviteitskorting afgeschaft. Daarnaast is de standaard premiekorting gedaald. Door de taakstelling op de collectieve zorg kunnen we de inwoners vanaf 2025 zelfs helemaal geen premiekorting meer bieden. Hierdoor zullen zij vanaf dat moment € 8,- per maand meer voor hun verzekering moeten betalen. Dit nog bovenop de standaard jaarlijkse verhoging van de premie.

Al met al zijn de voordelen voor de inwoners aanzienlijk minder dan toen we begonnen met de CZM en voldoet de verzekering niet meer aan het doel om de kosten voor zorg en een zorgverzekering voor onze inwoners zo laag mogelijk te houden.

2.2 Inwoners hebben bij de CZM geen keuzevrijheid

De CZM is een collectieve verzekering, die niet kan worden aangepast aan de persoonlijke situatie. Iedere deelnemer aan de verzekering is verplicht het volledige aanvullende pakket te nemen. Iemand met een gezond gebit kan er bijvoorbeeld niet voor kiezen het aanvullende tandpakket niet af te sluiten. Bovendien is er geen keuze in zorgverzekeraar. Als een inwoner een collectieve zorgverzekering via de gemeente wil afsluiten, dan kan dit alleen bij De Friesland.

2.3 Er is een risico op oververzekering

Een collectieve zorgverzekering biedt een uitgebreide dekking en is gericht op een grote groep mensen, maar niet iedereen heeft dezelfde zorg nodig. Dit betekent dat een deel van de deelnemende inwoners betaalt voor zorg die ze niet nodig hebben. Welk deel dit is, is niet duidelijk. We krijgen hierover geen informatie van De Friesland.

Door als gemeente de CZM aan te bieden, kan het zijn dat inwoners de conclusie trekken dat dit de beste verzekering is voor de beste prijs. Onderzoek uit januari 2020 tot en met maart 2022 van gemeente Groningen bevestigt dit beeld. Hieruit kwam naar voren dat voor 82% van de inwoners die in aanmerking kwamen voor de CZM, dit niet de best passende keuze was. Desondanks koos 23% hier wel voor.

2.4 Wij hebben geen invloed op de premie en inhoud van de CZM

De premie die de inwoner betaalt en de inhoud van de aanvullende pakketten worden bepaald door De Friesland. Dit geldt min of meer ook voor de gemeentelijke bijdrage. De afgelopen jaren betaalden wij per deelnemer € 26,75 per maand aan De Friesland. Daarvan was € 11,- premiekorting per maand voor de inwoner. Voor 2024 heeft De Friesland dit verlaagd naar € 8,- per maand.

3.1 Dit onderwerp is politiek gevoelig

In 2023 heeft de raad diverse debatten gevoerd over bestaanszekerheid. Tijdens die debatten is veel gesproken over de CZM en HZR. Ook in het verleden heeft een bezuiniging hierop al tot veel discussie geleid. Het is daarom van belang de raad na dit besluit direct te informeren. Met een informatiesessie brengen we raad bovendien goed in positie om bij de behandeling van de Perspectiefnota een goede integrale afweging te kunnen maken.

4.1 Wijzigingen in de CZM en HZR hebben gevolgen voor de beleidsregels

Jaarlijks worden de beleidsregels CZM en HZR vastgesteld. Hierin staan onder meer de voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze regelingen. Bij wijziging van het beleid, worden deze regels aangepast.

Risico's of kanttekeningen

1.1 De uitvoeringskosten voor de HZR lopen hiermee op

Meer inwoners zullen de HZR aanvragen. Hierdoor gaan de uitvoeringskosten toenemen. Die kosten zijn niet meegenomen in dit voorstel. Dit proberen we intern op te vangen, maar vanwege piekbelasting is mogelijk extra inhuur nodig.

2.1 Een deel van de inwoners heeft dan niet meer de best passende verzekering

Zoals blijkt uit argument 2.3 kent de CZM een risico op oververzekering. Voor een deel van de inwoners zal de CZM wél de best passende verzekering zijn, maar deze info hebben wij helaas niet tot onze beschikking. Dit zal zeker voor een deel van de mensen gelden die een eigen bijdrage Wmo moeten betalen. Er is geen ander aanvullend pakket dat een vergoeding voor deze kosten biedt. Zij kunnen straks wel gebruik maken van de (verhoogde) HZR. Daarnaast hebben we de bijzondere bijstand als vangnet voor inwoners die medisch noodzakelijke zorgkosten hebben en die geen gebruik kunnen maken van een voorliggende voorziening. Mochten we na afschaffing van de CZM toch signalen krijgen dat een bepaalde groep mensen, bijvoorbeeld chronisch zieken, onvoldoende geholpen is met de bestaande regelingen, dan gaan we kijken of we voor deze groep met een andere oplossing kunnen komen, via de Wmo. Dit is in lijn met het advies van de Participatieraad (zie bijlage). Ze hebben geen bezwaren tegen afschaffing van de CZM, maar vragen wel extra aandacht voor mensen met verschillende gezondheidsklachten en chronisch zieken.

2.2 *De kosten voor bijzondere bijstand kunnen oplopen*

Als argument tegen het stoppen met de CZM wordt vaak aangegeven dat de kosten van de bijzondere bijstand hierdoor kunnen oplopen. Uit ervaringen van gemeenten die eerder zijn gestopt met de CZM (waaronder Zwolle en Groningen) blijkt dit niet. Zij zagen geen stijging in de kosten van de bijzondere bijstand.

Communicatie

Afgestemd met adviseur communicatie: Annemieke Wassenaar-Smit

Na behandeling van de Perspectiefnota plaatsen we een bericht op onze website over de wijzigingen in de HZR en CZM en aansluiting bij poliswijzer.nl.

Tevens stellen we een communicatieplan op, waarin we onder meer opnemen hoe we inwoners verder gaan informeren over de wijzigingen, en wanneer.

In ieder geval gaan we de bij ons bekende inwoners met een laag inkomen schriftelijk informeren over de mogelijkheden vanaf 2025. Daarnaast besteden we hier aandacht aan op onze sociale media, versturen we een persbericht en plaatsen we een advertentie in de lokale media. De inwoners die dit jaar gebruik maken van de AV Frieso, gaan we eveneens schriftelijk informeren over het stoppen van de AV Frieso, het alternatief, en de overstaphulp.

Zoals vermeld bieden we de inwoners actief hulp en ondersteuning bij de overstap, waarbij we de samenwerking zoeken met ketenpartners zoals de Barones.

Afhankelijk van het besluit van het college stellen we een reactie op het advies van de Participatieraad op. Het voorstel is dit in afstemming met de wethouder te doen.

Financiën

Afgestemd met adviseur financiën: Margriet Grobbe-Wielens en Cor Tiemersma

In 2023 is € 502.881 uitgegeven aan de CZM en HZR. In de begroting was beschikbaar € 387.000. Vanaf 2024 is er in de begroting echter maar € 267.576 beschikbaar. Dit komt omdat de raad een taakstelling van € 150.000 op de CZM heeft gelegd. Over de invulling is bij het raadsbesluit over bestaanszekerheid besloten het tekort voor 2024 incidenteel bij te plussen vanuit het (verwachte) positieve begrotingssaldo. Een deel van de deelnemers van de AV Frieso zal na beëindiging hiervan een aanvraag indienen voor de HZR. Niet alle deelnemers, omdat bij de AV Frieso geen inkomenstoets wordt gehanteerd en bij de HZR wel. En omdat de ervaring leert dat mensen niet altijd aanvragen waar ze recht op hebben. Door overstaphulp te bieden hopen we zoveel mogelijk mensen te bereiken die recht hebben op de HZR.

Het budget is toereikend indien er maximaal 85% van de huidige CZM-cliënten overstappen naar de HZR. Indien 100% van de CZM-cliënten overstapt is er sprake van een tekort van € 25.000. Gelet op het voorgaande achten wij dat niet realistisch en beschouwen wij het beschikbare budget als toereikend. Met dit voorstel bieden wij een passend alternatief op maat voor onze inwoners.

Afstemming met andere afdelingen en/of griffie

Niet van toepassing

Bijlagen

- Raadsbrief
- Conceptadvies Participatieraad